

Studia Nauk Teologicznych PAN

PRZYJĘTY SPOSÓB CYTOWANIA I SPORZĄDZANIA BIBLIOGRAFII OD 2025 R.

Poniższe praktyczne wskazówki dla autorów oparte zostały o *The Chicago Manual of Style* (17th ed.). We wszelkich sytuacjach cytowania nieuwzględnionych w poniższych wskazówkach należy odwołać się do wersji angielskiej (por. https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-2.html).

W poniższych przykładach przedstawiono wzór zapisu w bibliografii, po którym umieszczono wzór odniesienia zamieszczanego w tekście głównym. Również w bibliografiach artykułów w języku polskim wykorzystuje się zapis w języku angielskim.

1. KSIĄŻKA JEDNEGO LUB WIELU AUTORÓW

Guardini, Romano. 1925. *Der Gegensatz. Versuche zu einer Philosophie des Lebendig-Konkreten*. Mainz: Grünewald.

(Guardini 1925, 13–21)

Binder, Amy J., and Jeffrey L. Kidder. 2022. *The Channels of Student Activism: How the Left and Right Are Winning (and Losing) in Campus Politics Today*. Chicago, IL: University of Chicago Press.

(Binder and Kidder 2022, 117–18) lub dla artykułów w j. polskim (Binder i Kidder 2022, 117–18)

2. ARTYKUŁ W CZASOPIŚMIE

Czasopismo z numerem i tomem wydania:

Sareło, Zbigniew. 1988. “Kapłan jako spowiednik.” *Collectanea Theologica* 58 (1): 41–56.

(Sareło 1988, 41–47)

Dittmar, Emily L., and Douglas W. Schemske. 2023. “Temporal Variation in Selection Influences Microgeographic Local Adaptation.” *American Naturalist* 202 (4): 471–85. <https://doi.org/10.1086/725865>.

(Dittmar and Schemske 2023, 480) lub dla artykułów w j. polskim (Dittmar i Schemske 2023, 480)

Czasopismo bez numeru wydania, a jedynie z tomem (zapis bez spacji):

Bartnicki, Roman. 2007. “Krytyka narracyjna w egzegezie angielskojęzycznej.” *Studia Nauk Teologicznych PAN* 2:47–62.

(Bartnicki 2007, 51–55)

3. KSIĄŻKA Z JEDNYM LUB WIELOMA REDAKTORAMI

Arocena, Félix María, ed. 2017. *Cánones litúrgicos de los concilios hispano-visigodos*. Barcelona: Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona.

(Arocena 2017, 45)

Anderson, H. George, J. Francis Stafford, and Joseph A. Burgess, eds. 1992. *The One Mediator, the Saints, and Mary*. Lutherans and Catholics in Dialogue 8. Minneapolis, MN: Augsburg.

(Anderson, Stafford, and Burgess 1992, 245–56)

4. KSIĄŻKA WYDANA W SERII

Bolewski, Jacek. 1998. *Początek w Bogu: Jedność dziewiczego i niepokalanego poczęcia*. Myśl Teologiczna 19. Kraków: WAM.

(Bolewski 1998, 23–25)

5. ROZDZIAŁ LUB INNA CZĘŚĆ REDAGOWANEJ KSIĄŻKI, KSIĄŻKI WYDANEJ W SERII

Ford, Andrew. 2004. “Catharsis: The Power of Music in Aristotle’s Politics.” In *Music and the Muses: The Culture of Mousike in the Classical Athenian City*, edited by P. Murray and P. Wilson, 309–36. Oxford: Oxford University Press.

(Ford 2004, 315–31)

Cassidy, Jude. 2008. “The Nature of the Child’s Ties.” In *Handbook of Attachment: Theory, Re-search, and Clinical Applications*, 2nd ed., edited by Jude Cassidy and Phillip R. Shaver, 3–22. New York: Guilford Press.

(Cassidy 2008, 4–12)

Hasła słownikowe należy cytować tak, jak część redagowanej książki.

6. W PRZYPADKU POZYCJI Z WIELOMA MIEJSCAMI PUBLIKACJI (NP. LONDON – NEW YORK) WYSTARCZY Podać JEDYNIIE PIERWSZE Z NICH

Sindi, Ingrid. 2023. “Participation of Children in Residential Care.” In: *Professional Practice in Child Protection and the Child’s Right to Participate*, edited by Asgeir Falch-Eriksen and Karmen Toros. London: Routledge, Taylor & Francis Group.

(Sindi 2023, 46)

7. TŁUMACZENIE KSIĄŻKI

Yannaras, Christos. 1984. *The Freedom of Morality*. Translated by Elizabeth Briere. Crestwood, NY: St Vladimir’s Seminary Press.

(Yannaras 1984, 167)

8. PRACE WIELOTOMOWE CYTOWANE W CAŁOŚCI LUB CYTOWANIE WYBRANEGO TOMU

Barth, Karl. 1953–88. *Church Dogmatics*, 4 vols. London: Clark.

(Barth 1961, 2:34, 4:243)

Bowlby, John. 1969. *Attachment*. Vol. 1 of *Attachment and Loss*. New York: Basic Books.

(Bowlby 1969, 145)

9. CYTOWANIE DOKUMENTÓW MAGISTERIUM KOŚCIOŁA

Przy cytowaniu dokumentów Magisterium Kościoła należy umieszczać w tekście głównym jedynie ogólnie przyjęty skrót danego dokumentu zapisany kursywą – np. (*RH* 10), (*EV* 3), (*VD* 11), (*GS* 12).

John Paul II. 1995. Encyclical letter *Redemptor Hominis*. (= *RH*).

John Paul II. 1995. Encyclical letter *Evangelium vitae*. (= *EV*).

Benedict XVI. 2010. Apostolic Exhortation *Verbum Domini*. (= *VD*).

Vatican Second Council. 1965. Pastoral Constitution on the Church in the Modern World *Gaudium et spes*. (= *GS*).

W cytowaniu opublikowanych w czasopiśmie przemówień papieskich etc. należy stosować zasady cytowania artykułu.

Francis. 2021. “Address to the faithful of the Diocese of Rome.” September 18, 2021.

<https://www.vatican.va/content/francesco/en/speeches/2021/september/documents/20210918-fedeli-diocesiroma.html>.

10. CYTATY ORAZ ODNIESIENIA DO DZIEŁ AUTORÓW STAROŻYTNYCH ORAZ ŚREDNIOWIECZNYCH

W cytowaniu dzieła starożytnego należy stosować zapis autora i tytułu dzieła w języku łacińskim, niezależnie od tego, czy oryginał cytowanego dzieła istnieje w języku greckim, łacińskim czy w jakimkolwiek innym języku starożytnym. Tytuł dzieła można podać także w postaci powszechnie przyjętego skrótu, jeśli taki istnieje. Zob. np. wykaz skrótów w *SBL Handbook of Style. Second Edition* (Atlanta, GA: SBL Press 2014) 141–168. Np.: (Justinus, *Apologia* 3.4.12–14) lub (Justinus, *Apol.* 3.4.12–14); (Aristoteles, *Metaphysica*) lub (Aristoteles, *Metaph.*).

W zapisie bibliograficznym należy podać najpierw zapis autora po łacinie oraz tytuł dzieła, a następnie w nawiasie autora w języku, w jakim jest on przywołany w wydaniu krytycznym, do którego jest czynione odniesienie:

Origenes. *De principiis* (Origène). 1980. *Traité des principes. Livres III et IV. Texte critique et traduction*. Vol. 3 of *Traité des principes*. Edited by Henri Crouzel and Marco Simonetti. Sources Chrétiennes 268. Paris: Cerf.

W przypadku cytowania tekstu autora starożytnego w tłumaczeniu, należy po wskazaniu wydania krytycznego podać dokładny opis bibliograficzny tłumaczenia. Np.:

Origenes. *De principiis* (Origène). 1980. *Traité des principes. Livres III et IV. Texte critique et traduction*. Vol. 3 of *Traité des principes*. Edited by Henri Crouzel and Marco Simonetti. Sources Chrétiennes 268. Paris: Cerf. Polish translation: Orygenes. 1996. *O zasadach*. Translated by Stanisław Kalinkowski. Źródła Myśli Teologicznej 1. Kraków: WAM.

(Origenes, *De principiis* 4.3.13–14) lub (Orig., *Princ.* 4.3.13–14)

Podając lokalizację przytaczanego cytatu dzieła starożytnego, które nie posiada powszechnie przyjętej numeracji w wydaniu krytycznym, po tytule dzieła, należy podać skrót serii (np. PL, PG, CSEL etc.).

Gregorius Nazianzenus, *Oratio* (Gregorius Nazianzenus). 1857. “Orationes I–XXVI.” In *Patrologiae cursus completus, series graeca*, edited by Jacques-Paul Migne, 35:395–1252. Paris: Migne.

(Gregorius Nazianzenus, *Oratio* 13; PG 35:856B, 858) or (Greg. Naz., *Or. Theol.* 13; PG 35:856B)

Thomas Aquinas, *Summa theologiae* (Thomas de Aquino). 1888. *Summa theologiae*. Editio Leonina 4. Romae. (= *STh*).

(Thomas Aquinas, *STh* I, q. 36, a. 2)

11. RECENZJA

Kakutani, Michiko. 2016. “Friendship Takes a Path That Diverges.” Review of *Swing Time*, by Zadie Smith. *New York Times*, November 7, 2016.

(Kakutani 2016)

Szuppe, Paweł. 2024. Review of *Rozmowy minione... o Kościele, religii, nauce*, by Eugeniusz Sakowicz. *Collectanea Theologica* 94 (2): 229–31.

(Szuppe 2024, 230)

12. PRACA DYPLOMOWA LUB ROZPRAWA DOKTORSKA

Mulenga, Rogders. 2017. “The Arian Controversy vis-à-vis the Council of Nicaea and inculturation of the faith.” MTh diss., Universität Wien.

(Mulenga 2017, 43–5)

13. ŹRÓDŁA INTERNETOWE

Wikimedia Foundation. 2023. “Wikipedia: Manual of Style.” Last modified December 19, at 21:54 (UTC). https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Manual_of_Style.

(Wikimedia Foundation 2023)

World Health Organization. 2004. *Promoting mental health: concepts, emerging evidence, practice, summary report from the World Health Organization, Department of Mental Health and Substance Abuse in collaboration with the Victorian Health Promotion Foundation (VicHealth) and the University of Melbourne*. Geneva: World Health Organization. Accessed June 10, 2024. https://www.npg-rsp.ch/fileadmin/npg-rsp/Themen-Bibliothek/Internat__OECD_EU_WHO/WHOpromote_mentalHealth_2004.pdf.

(World Health Organization 2004)

14. DODATKOWE UWAGI

- i. Nie należy używać skrótów *ibid.*, *op. cit.* W przypadku kilkukrotnego odniesienia do tej samej pozycji w tekście głównym w bliskim kontekście wystarczy podać w nawiasie numer strony, pomijając autora i rok: „... (Cassidy 2008, 4–12) ... (43) ... (56).”
- ii. W przypadku kilku pozycji tego samego autora wydanych jednego roku należy dodać w bibliografii a, b, c etc. po roku wydania. Np.: (Yannaras 1984a, 13), (Yannaras 1984b, 46).
- iii. Zapisu zakresu numeru stron należy dokonywać z użyciem półpauzy, oddzielając zakresy przecinkiem oraz w formie skróconej zgodnie z zasadami opisanymi w CMOS: (Bowlby 1969, 45–67, 56–58, 103–9), (Bowlby 1969, 123–67), (Bowlby 1969, 100–108, 123–24).
 - a. 3–10, 71–72, 96–117
 - b. 100–104, 1100–1113
 - c. 101–8, 808–33, 1103–4
 - d. 321–28, 498–532, 1087–89, 1496–500, 11564–615, 12991–3001
- iv. Zapis odniesienia do przypisu: (Mulenga 2017, 43n4).
- v. Różne pozycje w ramach jednego nawiasu powinny być oddzielane średnikami: (Bolewski 1998, 23–25; Bowlby 1969, 45–67)
- vi. Zapis odniesienia do pozycji wielu autorów w artykule w j. polskim: (Binder i Kidder 2022, 117–18), (Dittmar, Binder i Schemske 2023, 480)